

MASTEROPLEIDING GESCHIEDENIS

FACULTEIT DER LETTEREN

RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN

QANU
Catharijnesingel 56
PO Box 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: +31 (0) 30 230 3100
E-mail: support@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q0722

© 2020 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUDSOPGAVE

RAPPORT OVER DE MASTEROPLEIDING GESCHIEDENIS VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING	5
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING	5
SAMENSTELLING VAN HET PANEL.....	5
WERKWIJZE VAN HET PANEL	5
SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL	9
BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING	13
BIJLAGEN	25
BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN	27
BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA	29
BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA	30
BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN	31

Dit rapport is vastgesteld op 27 februari 2020

RAPPORT OVER DE MASTEROPLEIDING GESCHIEDENIS VAN DE RIJKSUNIVERSITEIT GRONINGEN

Dit rapport volgt het Beoordelingskader Accreditatiestelsel Hoger Onderwijs Nederland voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (d.d. september 2018).

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE OPLEIDING

Masteropleiding Geschiedenis

Naam van de opleiding:	Geschiedenis
CROHO-nummer:	66034
Niveau van de opleiding:	Master
Oriëntatie van de opleiding:	Academisch
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen (tracks):	Geschiedenis Vandaag (History Today)
Locatie:	Groningen
Varianten:	Voltijd, deeltijd
Onderwijstaal:	Nederlands, Engels
Vervaldatum accreditatie:	01-05-2020

Het bezoek van het visitatiepanel Geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen vond plaats op 15-17 april 2019.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN DE INSTELLING

Naam van de instelling:	Rijksuniversiteit Groningen
Status van de instelling:	Bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	Positief

SAMENSTELLING VAN HET PANEL

De NVAO heeft op 4 februari 2019 ingestemd met de samenstelling van het panel. Het panel dat de bacheloropleiding Geschiedenis beoordeelde bestond uit:

- Dr. J.W. (Jan Willem) Honig (voorzitter) is universitair hoofddocent *War Studies* aan *King's College* in Londen (Engeland).
- Prof. dr. W.J.H. (Jan Hein) Furnée is hoogleraar Europese Cultuurgeschiedenis en verbonden aan de Radboud Universiteit (RU).
- Prof. dr. P. (Peter) Bursens is hoogleraar Politieke en Sociale Wetenschappen en verbonden aan de Universiteit van Antwerpen (UA) (België).
- Prof. dr. V. (Violet) Soen is hoofddocent Vroeg Moderne Geschiedenis aan de KU Leuven (België).
- Mel Schickel, MA heeft in augustus 2018 de masteropleiding *History of Society* aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) afgerond. Hij is nu als *external relations officer* werkzaam aan de Faculteit *Science and Engineering* van Maastricht University (MU).

Het panel werd ondersteund door dr. A.H.A.M. (Alexandra) Paffen, die optrad als secretaris.

WERKWIJZE VAN HET PANEL

De beoordeling van de bacheloropleiding Geschiedenis aan de Faculteit der Letteren van Rijksuniversiteit Groningen was onderdeel van de visitatiegroep Geschiedenis. Van april 2019 tot en

met december 2019 beoordeelde het panel in totaal 24 opleidingen aan acht universiteiten. Het cluster bestond uit de volgende deelnemende instellingen: Erasmus Universiteit Rotterdam, Maastricht University, Radboud Universiteit, Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit Leiden, Universiteit Utrecht, Universiteit van Amsterdam en Vrije Universiteit Amsterdam.

Het cluster Geschiedenis heeft de logistieke en praktische begeleiding van de visitatie en de rapportage uitbesteed aan evaluatiebureau QANU. Dr. A.H.A.M. (Alexandra) Paffen begeleidde het cluster als coördinator van QANU. Dr. A.H.A.M. (Alexandra) Paffen, dr. F. (Floor) Meijer en J. (Jaïra) Azaria MA en V.L. (Victor) van Kleef MA traden op als secretaris in het cluster Geschiedenis.

Tijdens de visitatie van Rijksuniversiteit Groningen werd het panel ondersteund door dr. A.H.A.M. (Alexandra) Paffen. Zij is door de NVAO als secretaris gecertificeerd.

Het visitatiepanel

Bij de samenstelling van het visitatiepanel werd rekening gehouden met de expertise, beschikbaarheid en onafhankelijkheid van de panelleden. Het visitatiepanel bestond uit de volgende leden:

- Dr. J.W. (Jan Willem) Honig (voorzitter) is universitair hoofddocent *War Studies* aan *King's College* in Londen (Engeland).
- Prof. dr. I.B. (Inger) Leemans (vice-voorzitter) is hoogleraar Culturele Geschiedenis aan de Vrije Universiteit van Amsterdam (VU).
- Prof. dr. J.F.J. (Jeroen) Duindam is hoogleraar Moderne Geschiedenis aan de Universiteit Leiden (UL).
- Prof. dr. W.J.H. (Jan Hein) Furnée is hoogleraar Europese Cultuurgeschiedenis aan de Radboud Universiteit (RU).
- Prof. dr. P. (Peter) Bursens is hoogleraar Politieke en Sociale Wetenschappen aan de Universiteit van Antwerpen (UA) (België).
- Prof. dr. W.P. (Wim) van Meurs is hoogleraar Europese Politieke Geschiedenis aan de Radboud Universiteit (RU).
- Prof. dr. E. (Eric) Vanhoute is hoogleraar Economische, Sociale en Wereldgeschiedenis aan de Universiteit Gent (UG) (België).
- V. (Vicky) Marissen is *Managing Director PACT European Affairs* en is partner bij het consultancybedrijf EPPA.
- Dr. N. (Nico) Randraad is universitair hoofddocent Geschiedenis aan Maastricht University (MU) en directeur ad interim bij het Sociaal Historisch Centrum Limburg.
- Prof. dr. N. (Nanci) Adler is hoogleraar *Memory, History, and Transitional Justice* aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) en directeur onderzoek van Holocaust en Genocidestudies aan het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD).
- Prof. dr. K. (Koenraad) Verboven is hoogleraar Oude Geschiedenis aan de Universiteit van Gent (UG) (België).
- Prof. dr. V. (Violet) Soen is hoofddocent Vroeg Moderne Geschiedenis aan de KU Leuven (België).
- Prof. dr. C.A. (Claire) Dunlop is hoogleraar *Politics and Public Policy* aan Exeter University, (Engeland).
- Prof. dr. E.B.A. (Erik) van der Vleuten is hoogleraar Geschiedenis van de Technologie aan de School of Innovation Sciences en wetenschappelijk directeur van de Stichting voor de Geschiedenis van de Technologie en verbonden aan de Technische Universiteit Eindhoven (TUE).
- Mel Schickel, MA heeft in augustus 2018 de masteropleiding *History of Society* aan de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR) afgerond. Hij is nu als *external relations officer* werkzaam aan de Faculteit *Science and Engineering* van Maastricht University (MU).
- Rico Tjepkema is derdejaars bachelorstudent *International Relations & International Organization* aan de RUG.
- Rikst van der Schoor BA is in 2018 begonnen met de masteropleiding *Intellectual History* aan de University of St. Andrews in Engeland.

Vorbereiding

Op 12 maart 2019 vond de voorzitterstraining plaats van de voorzitter en op 1 mei 2019 van de vice-voorzitter. Daarbij informeerde QANU de voorzitters over hun rol tijdens de visitatie(s). Ook werden ze geïnformeerd over de van toepassing zijnde beoordelingskaders, de werkwijze en de planning van bezoeken en rapportage. Het panel kwam voor de eerste keer bijeen in een startvergadering op 14 april 2019, waarin de beoordelingskaders, het visitatieproces en de planning aan bod kwamen. Tevens werd een werkwijze voor de visitaties afgesproken.

De coördinator stelde een bezoekprogramma op in overleg met de contactpersonen van de faculteit. De faculteit selecteerde vervolgens voor elke gespreksronde representatieve gesprekspartners. Het bezoekprogramma is in dit rapport opgenomen als bijlage 3.

In de aanloop naar het visitatiebezoek aan de Rijksuniversiteit Groningen ontving QANU de zelfevaluatie-rapporten van de opleiding en stuurde deze door aan de panelleden. De coördinator en panelvoorzitter maakten een selectie van 15 eindwerken van elk van de te beoordelen opleiding. Deze eindwerken werden geselecteerd uit een lijst van afgestudeerden over de periode 2016-2018. Daarbij hielden de coördinator en voorzitter rekening met variatie in onderwerpkeuze, afstudeervariant, begeleiding en beoordeling.

De panelleden bestudeerden het zelfevaluatie-rapport, de eindwerken en de bijbehorende beoordelingsformulieren en stuurden hun bevindingen op naar de secretaris. De secretaris verzamelde de vragen en opmerkingen van het panel in een document en verspreidde dit onder de panelleden.

Voorafgaand aan het bezoek hield het panel een vooroverleg waarin de voorlopige bevindingen naar aanleiding van de zelfevaluatie-rapporten, de gelezen scripties en de taakverdeling ter sprake kwamen.

Bezoek

Het visitatiebezoek aan Rijksuniversiteit Groningen vond plaats op 15-17 april 2019. Voorafgaand aan en tijdens het bezoek bestudeerde het panel aanvullend materiaal. Een overzicht van dit materiaal is te vinden in bijlage 4. Het panel sprak met studenten en docenten, het management en verantwoordelijken, alumni en vertegenwoordigers van de opleidings- en examencommissie. Tevens bood het panel studenten en docenten de gelegenheid om informeel met het panel te spreken tijdens een inloopspreekuur. Een docent en één student hebben van de gelegenheid gebruik gemaakt. Er werd een extra gespreksronde ingelast waarbij met de studieadviseurs van de opleidingen werd gesproken.

Het panel beëindigde het bezoek met een intern overleg om de voorlopige bevindingen te formuleren. Ter afsluiting van het bezoek gaf de voorzitter een publieke mondelinge toelichting, waarin hij de voorlopige indrukken en algemene observaties van het panel presenteerde.

Consistentie en ijking

De consistentie in de beoordeling werd op diverse manieren geborgd:

1. Het panel werd zodanig samengesteld dat de voorzitter en/of een aantal panelleden bij meerdere visitatiebezoeken aanwezig was/waren;
2. De coördinator was indien nodig aanwezig bij het opstellen van de voorlopige bevindingen aan het eind van elk bezoek.

Rapportage

De secretaris schreef een conceptrapport op basis van de bevindingen van het panel en legde dat vervolgens voor aan de coördinator voor een collegiale toets. Daarna vroeg de secretaris de panelleden om het rapport te bekijken en van feedback te voorzien. Na verwerking van de feedback en na akkoord van het panel stuurde de coördinator het rapport naar de faculteit met het verzoek om feitelijke onjuistheden te melden. De feitelijke onjuistheden werden na overleg tussen de

coördinator en de voorzitter door de secretaris gecorrigeerd. Vervolgens werd het rapport door het panel vastgesteld en toegestuurd aan de Faculteit en aan het College van Bestuur van de universiteit.

Definitie oordelen

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een *associate degree*-, bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Voldoet

De opleiding voldoet op de standaard aan basiskwaliteit.

Voldoet ten dele

De opleiding voldoet in belangrijke mate aan basiskwaliteit op de standaard maar er zijn verbeteringen nodig om volledig aan de standaard te voldoen.

Voldoet niet

De opleiding voldoet niet aan basiskwaliteit op de standaard.

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities gehanteerd voor de beoordeling van de opleiding als geheel:

Positief

Op alle standaarden 'voldoet'.

Positief onder voorwaarden

Standaard 1 'voldoet' en maximaal op twee standaarden een 'voldoet ten dele' waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Negatief

In de volgende situaties:

- 'voldoet niet' op een of meer standaarden;
- 'voldoet ten dele' op standaard 1;
- 'voldoet ten dele' op een of twee standaarden waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- op drie of meer standaarden 'voldoet ten dele'.

SAMENVATTEND OORDEEL VAN HET PANEL

Standaard 1

De masteropleiding Geschiedenis Vandaag kiest er expliciet voor om een brug te slaan tussen onderzoek en de toepassing van onderzoek en daarmee tussen wetenschap en praktijk. Zij doet dit aan de hand van drie mooie profielen. Daarnaast profileert ze zich door haar uitgesproken mondiale perspectief, dat ook gedragen wordt door een ten dele internationale staf. De opleiding kan dan ook zowel in deeltijd als in het Engels worden gevolgd. Wel vindt het panel dat de visie op internationalisering nog beter kan worden uitgekristalliseerd.

De eindtermen zijn goed uitgewerkt en geformuleerd en sluiten mooi aan op het profiel van de opleiding. De eindtermen zouden nog verbeterd kunnen worden door hier en daar het niveauverschil met de bachelor eindtermen duidelijker te maken.

Het profiel van de opleiding alsmede haar eindtermen zijn goed afgestemd op het beroepenveld, mede door advies van een actieve Raad van Advies, waarin onder meer alumni zitting hebben.

Standaard 2

De masteropleiding Geschiedenis Vandaag vertaalt de beoogde leerresultaten adequaat in concrete leeruitkomsten, waarbij naast een focus op onderzoeksgelateerd onderwijs een sterke verbinding met de samenleving en de arbeidsmarkt centraal staat. Dit sluit aan bij het profiel (Standaard 1) van de opleiding. De opleiding heeft een consistent en duidelijk programma, met ruimte voor verdieping, profilering én voldoende keuzevrijheid. Het curriculum met drie duidelijke profielen heeft een heldere, logische opbouw met een goede balans en mix van academische verdieping en oriëntatie op de beroepspraktijk. Het curriculum omvat per profiel een combinatie van methodenvakken, onderzoekscolleges, een profielvak, een optionele stage en een eindwerkstuk. Activerende onderwijs- en toetsvormen, zoals debatten, presentaties, in-class groepsopdrachten en peer reviews dragen bij aan het bereiken van de eindkwalificaties. Bijzonder gecharmeerd is het panel door de mogelijkheid die de opleiding biedt om het eindwerkstuk ook in een alternatieve vorm te schrijven.

De opleiding is Engels- en Nederlandstalig. Dat de vaardigheden die studenten worden bijgebracht ook toepasbaar zijn in internationale contexten, blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat in de periode van 2013 tot nu 36% van de studenten stage heeft gelopen in het buitenland of in een internationale instelling. Het panel ziet evenals de opleiding de meerwaarde van internationalisering en een international classroom, maar denkt dat dit nog beter in de verf kan worden gezet en dat de professionalisering van docenten op dit terrein nog beter vanuit de Faculteit kan worden begeleid en ondersteund.

De betrokken docenten zijn allen gepromoveerd, vaak lid van een Nederlandse onderzoeksschool en hebben een goede (internationale) onderzoeksperformance. Daarnaast zijn zij didactisch onderlegd, in het bezit van een BKO en in een enkel geval van een SKO. Ook dienen docenten minimaal de Engelse taal te beheersen op C1 niveau. Uit het studentenhoofdstuk en de gesprekken van het panel met de studenten blijkt dat de studenten bijzonder tevreden zijn over de deskundigheid, betrokkenheid en bereikbaarheid van de staf. Ook het panel ziet een kundige en (ten dele) internationale staf met brede expertise en denkt dat mede vanwege de kleinschaligheid studenten intensief begeleiding genieten, met name in de werkgroepen en tijdens het scriptieproces. Wel moet er vanuit het management constante aandacht zijn voor de balans tussen zaken die de onderwijskwaliteit verhogen en de hiermee gepaard gaande werkdruk. Het panel waardeert dat de Faculteit extra middelen heeft uitgetrokken om de werkdruk te verlichten, maar denkt dat er nog extra maatregelen genomen kunnen worden. Zo zou er naast extra uren voor docenten, ook extra uren toegekend moeten worden voor de coördinatie van de masteropleiding.

Naast een zeer goed opgebouwd en gestructureerd curriculum staat een erg laag afstudeerrendement. Het is volgens het panel een gezamenlijke verantwoordelijkheid van staf en studenten om ervoor te zorgen dat studenten binnen een redelijke termijn de eindkwalificaties

kunnen halen. De vertraging wordt vooral veroorzaakt door het uitlopen van het eindwerk of de stage en de combinatie van stage en eindwerk in het tweede semester. De opleiding zou kunnen overwegen om zowel voor docenten als voor studenten concrete richtlijnen te maken over de hoe zij moeten omgaan met de tijdsbesteding van het eindwerk en wellicht ook de verwachtingen ten aanzien van de tijdsinvestering voor studenten meer expliciet maken. De opleiding zou ook, gezien haar praktijkgerichte profiel, kunnen denken over andere vormen om het tweede semester in te richten: bijvoorbeeld dat studenten de mogelijkheid krijgen om de stage en het stageverslag thematisch te verbinden met het eindwerkstuk. De opleiding is zich terdege bewust van deze problematiek en is zelf volop aan het nadenken over de inrichting van het tweede semester.

Tenslotte heeft het panel geconstateerd dat de inhoudelijke zeggenschap, die met de nieuwe facultaire inrichting bij docenten en coördinator belegd zou moeten zijn, tot op heden nog niet voldoende tot zijn recht komt. Naast de inhoudelijke zeggenschap kan de zeggenschap en het gezag van de opleidingscommissie nog versterkt worden. Het panel verwacht, gezien het feit dat er uitvoerig is stilgestaan bij deze observaties tijdens de visitatie, dat het opleidingsmanagement dit ter harte zal nemen.

Standaard 3

De opleiding heeft in navolging van het toetsbeleid van de RUG een weloverwogen toetsbeleid met een goede verdeling van formatieve en summatieve toetsen en een goede variatie in toetsvormen. Het panel is onder de indruk van de toetsmatrix, waarin duidelijk beschreven staat welke eindkwalificaties in welke vakken getoetst worden. Dit is via de studiegids en studiehandleidingen ook inzichtelijk voor studenten. Hierin staat ook per vak op duidelijke en transparante wijze welke vormen van toetsing er zijn, de weging van de toetsing en mogelijkheden tot herkansing.

Het panel is zeer te spreken over de zorgvuldige en weloverwogen wijze waarop de eindwerken beoordeeld worden, de meeste docenten hun argumenten op de formulieren expliciteren en de kwaliteit van het eindniveau ('zessenregeling'), mede door de inzet van de examencommissie, wordt bewaakt. Het panel constateerde wel dat de beoordelingsschijven bij Geschiedenis afwijken van die van de opleidingen International Relations en dat dit ongunstig uitpakt voor studenten Geschiedenis.

Het panel is zeer onder de indruk van de professionaliteit en het functioneren van de huidige EC. Zij oefent de haar toebedeelde wettelijke taken zeer grondig en zorgvuldig uit en levert hiermee een belangrijke bijdrage aan de borging van de (toets)kwaliteit van de opleiding (o.a. door de controle van de toetsdossiers). Het verdient dan ook aanbeveling dat de adviezen van de EC door het clusterbestuur ter harte worden genomen en beargumenteerd worden overgenomen of afgewezen. Wederom wil het panel ook wat betreft de werkzaamheden van de EC waarschuwen voor de preciaire balans tussen kwaliteitsbewaking en werkdruk.

Standaard 4

Het panel heeft 15 eindwerken bestudeerd. In het algemeen vond het panel het niveau van de eindwerken ruim voldoende tot zeer goed en worden de beoogde eindtermen zeker gerealiseerd. Het is duidelijk dat het eindwerk een afstudeerscriptie op academisch masterniveau is, waar van studenten meer en grondiger onderzoek en inzicht wordt verwacht dan bij de bachelorscriptie. Het panel las met veel plezier een aantal alternatieve werkstukken en heeft veel bewondering voor deze vorm.

Alumni voelen zich over het algemeen goed voorbereid op de arbeidsmarkt. Een recent alumni-onderzoek concludeert dat eveneens. De opleiding heeft sinds 2012 een Raad van Advies, waarin ook alumni zitting hebben, die een afspiegeling is van het brede werkveld waarin afgestudeerden terecht komen: beleidsfuncties, journalistiek etc.

Het panel beoordeelt de Standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Masteropleiding Geschiedenis

Standaard 1: Beoogde leerresultaten	voldoet
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoet
Standaard 3: Toetsing	voldoet
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	voldoet
Algemeen eindoordeel	positief

De voorzitter dr. J.W. (Jan Willem) Honig, en de secretaris, dr. A.H.A.M. (Alexandra) Paffen, van het panel verklaren hierbij dat alle panelleden kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 27 februari 2020

BEHANDELING VAN DE STANDAARDEN UIT HET BEOORDELINGSKADER VOOR DE BEPERKTE OPLEIDINGSBEOORDELING

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

Profiel

De masteropleiding Geschiedenis (hierna te noemen Geschiedenis Vandaag) onderscheidt zich in vergelijking met soortgelijke eenjarige masteropleidingen in Nederland in haar specifieke oriëntatie op de toepassing van historische academische vaardigheden in niet-academische sectoren: bedrijven, de cultuursector en het onderwijs. Van andere opleidingen binnen de Faculteit der Letteren van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG) verschilt ze door de vraag wat het bestuderen van de geschiedenis ons leert over het heden. Dit geldt zowel voor studenten die zich voorbereiden op een baan in de cultuur- en erfgoedsector, als voor studenten getraind in het analyseren van (bedrijfs)archieven.

Deze masteropleiding wordt vormgegeven door docenten van zes leerstoelgroepen onder leiding van een programmacoördinator. De (onderzoeks)colleges binnen de opleiding sluiten nauw aan bij het onderzoek van het docententeam. Binnen deze onderzoeksgelateerde leeromgeving streeft de opleiding ernaar studenten op te leiden tot gedegen en consciëntieuze onderzoekers, die hun kennis en vaardigheden niet alleen kunnen toepassen in een academische omgeving, maar ook buiten de muren van de universiteit.

Het is mogelijk de opleiding in deeltijd te volgen. Het gevolgde programma is inhoudelijk volledig identiek aan het voltijdsprogramma. Het programma biedt daarnaast keuzemogelijkheden voor zowel een specialisatie in het Nederlands als in het Engels. Het programma is verdeeld in drie thematische profielen, die aansluiten op het werkveld waarin veel alumni emplooi vinden:

1. Het profiel Media, Cultuur en Erfgoed bereidt studenten voor op een baan in bijvoorbeeld de museumwereld, de journalistiek of het cultuurbeleid.
2. Het profiel Bestuur, Beleid en Politiek is voor studenten die een functie ambiëren op beleidsniveau in het bedrijfsleven, de publieke sector of het openbaar bestuur.
3. Het profiel Onderwijs en Educatie is gericht op een carrière in het onderwijs of in de educatieve sector van (culturele) organisaties.

Daarnaast kunnen studenten zich specialiseren in een regio, bijvoorbeeld gericht op de geschiedenis van Oost-Azië of Midden- en Oost-Europa. Mondiale perspectieven zijn nadrukkelijk onderdeel van het programma, met name in de onderzoekscolleges. De belangstelling van veel studenten en van een fors deel van de staf gaat dan ook uit naar niet-Nederlandse onderwerpen.

Het panel vindt het een uitstekende keuze om in te zetten op drie verdiepende profielen, die elk gericht zijn op een sterk segment van arbeidsmarkt. Ook wil het panel bijzondere waardering uitspreken voor het uitgangspunt van de opleiding, namelijk hoe historisch onderzoek en bijbehorende competenties en attitudes een meerwaarde kunnen bieden voor de drie sectoren (beleid, erfgoed, educatie). Hiermee kunnen studenten een duidelijk beeld krijgen van hun meerwaarde op de arbeidsmarkt. Het blijkt ook dat studenten deze opleiding kiezen vanwege de mix van onderzoek en toepasbaarheid. Het panel hoopt, gezien het bijzondere profiel van de opleiding, van harte dat de komende jaren de studentenaantallen groeien, zodat de opleiding toekomstbestendig blijft. De opleiding zou kunnen overwegen om in de voorlichting de drie profielen meer als zelfstandige masterspecialisaties aan studiekeuzers te presenteren en op de diploma's zowel

de algemene naam als de specialisatie te vermelden. Alumni en huidige studenten zouden dit waarderen, bleek tijdens de visitatie.

Een thema dat tijdens de visitatie uitgebreid is besproken is internationalisering. De visie op internationalisering kan wat betreft het panel sterker worden ontwikkeld, zeker gezien het nadrukkelijke mondiale perspectief van de opleiding. De opleiding trekt nu maar een enkele internationale student aan, terwijl Groningen in een grensregio ligt. De opleiding zou niet alleen haar wervingsactiviteiten hier meer op kunnen richten (want dat doet ze al ten dele), maar ook qua profiel meer kunnen overwegen meer in te zetten op thema's als *Borderlands* en *Migration*. Tijdens de visitatie bleek dat de opleiding niet alleen open staat voor deze suggesties maar zelf ook nadenkt over het verder vormgeven van internationalisering.

Eindtermen

In overeenstemming met het QAA Benchmark Statement History dienen alle afgestudeerden – dus ook deeltijdstudenten en studenten die de opleiding volledig in het Engels volgen - te beschikken over alle algemene academische vaardigheden en specifieke historisch-wetenschappelijke kennis en competenties om zelfstandig onderzoek te verrichten. Zij moeten deze kennis en vaardigheden, samen met de verworven maatschappelijke inzichten, ook kunnen toepassen in een maatschappelijke praktijk, met name in de cultuur- en erfgoedsector, in management, openbaar bestuur of in educatie (zie eindkwalificaties in bijlage 1). Studenten moeten na afronding van de opleiding beschikken over gedegen historische kennis en vaardigheden, die hen in staat stellen om complexe maatschappelijke vraagstukken op een creatieve en innovatieve manier aan te pakken.

Het panel vindt dat de eindkwalificaties goed zijn uitgewerkt en geformuleerd en in lijn zijn met de Dublin-descriptoren op academisch masterniveau. Ook sluiten ze mooi aan op het profiel van de opleiding. Wel zouden bepaalde eindkwalificaties nog iets duidelijker het gevorderde niveau van de masteropleiding ten opzichte van de bacheloropleiding voor het voetlicht kunnen brengen.

Afstemming op beroepenveld

De opleiding bereidt met de drie profielen voor op een zeer breed werkveld. Sinds 2012 kent de opleiding een Raad van Advies, die eens of enkele keren per jaar vergadert. In de Raad hebben alumni, studenten en docenten zitting. Op basis van dialoog en informatie-uitwisseling tussen mensen uit het werkveld en uit de opleiding adviseert de Raad van Advies over het profiel, het programma en de organisatie van de opleiding en in het bijzonder de aansluiting op de arbeidsmarkt. De verscherpte profilering van de masteropleiding is mede op basis van deze Raad doorgevoerd. Het panel waardeert het zeer dat de opleiding een actieve Raad van Advies heeft en vindt dat zowel het profiel als de eindtermen van de opleiding goed zijn afgestemd op het beroepenveld.

Overwegingen

De masteropleiding Geschiedenis Vandaag kiest er expliciet voor om een brug te slaan tussen onderzoek en de toepassing van onderzoek en daarmee tussen wetenschap en praktijk. Zij doet dit aan de hand van drie mooie profielen. Daarnaast profileert ze zich door haar uitgesproken mondiale perspectief, dat ook gedragen wordt door een ten dele internationale staf. De opleiding kan dan ook zowel in deeltijd als in het Engels worden gevolgd. Wel vindt het panel dat de visie op internationalisering nog beter kan worden uitgekristalliseerd.

De eindtermen zijn goed uitgewerkt en geformuleerd en sluiten mooi aan op het profiel van de opleiding. De eindtermen zouden nog verbeterd kunnen worden door hier en daar het niveauverschil met de bachelor eindtermen duidelijker te maken.

Het profiel van de opleiding alsmede haar eindtermen zijn goed afgestemd op het beroepenveld, mede door advies van een actieve Raad van Advies, waarin onder meer alumni zitting hebben.

Conclusie

Masteropleiding Geschiedenis: het panel beoordeelt Standaard 1 als 'voldoet'.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen

Onderwijsvisie

De masteropleiding zet in op een adequate vertaling van de beoogde leerresultaten in concrete leeruitkomsten van het programma, waarbij een sterke verbinding met de samenleving en de arbeidsmarkt centraal staat. Dit sluit aan bij het profiel van de opleiding, zoals aangegeven in Standaard 1: het programma wil structurele verbindingen aangaan tussen onderzoek, onderwijs en samenleving. Zo zijn maatschappelijke vraagstukken verweven in het curriculum, sluiten de onderzoeks- en methodencolleges aan bij de onderzoeksexpertise van docenten en liggen stages en werkstukken in het verlengde van lopend onderzoek. Het is de overtuiging van de opleiding dat deze focus (op onderzoeksgelateerd onderwijs) een uitdagende leeromgeving bevordert: het garandeert de betrokken inzet van docenten, het borgt de kwaliteit van onderwijs, het stimuleert het enthousiasme bij studenten en prikkelt hen om kritische vragen te stellen bij het bestudeerde materiaal. De opleiding hecht waarde aan het voorleven van academische normen en waarden, zoals de noodzaak van controleerbaarheid in historisch onderzoek en de consequenties van bijvoorbeeld plagiaat en wil studenten opleiden tot gedegen en consciëntieuze onderzoekers.

Naast de focus op onderzoeksgelateerd onderwijs, denkt de opleiding dat ook de werkgroepsgrootte van maximaal 15 studenten bijdraagt aan de kwaliteit van de leeromgeving, aangezien dit intensieve individuele begeleiding door de docent mogelijk maakt. Tegelijkertijd krijgen studenten ruimte voor zelfsturing doordat zij, met name in de individuele onderzoeksopdrachten, het eindwerkstuk en in de stage, controle hebben over het eigen leerproces. Activerende onderwijs- en toetsvormen, zoals debatten, presentaties, *in-class* groepsopdrachten en peer reviews dragen bij aan het bereiken van de eindkwalificaties van zelfstandigheid, samenwerken en (onderlinge) kritische reflectie. Ook wordt ruimschoots aandacht besteed aan algemene competenties die belangrijk zijn buiten de academie zoals naast samenwerken, werken met deadlines, presenteren en het leveren en ontvangen van inhoudelijke feedback. Het panel waardeert het dat de opleiding werkgroepen nastreeft van maximaal 15 studenten en denkt dat dit de kwaliteit van het onderwijs zeer ten goede komt. Ook denkt het panel dat de relatief kleine studentenaantallen alternatieve en activerende werkvormen in originele vakken stimuleren en daarmee bijdragen tot het actief binnenhalen van de praktijk in de opleiding. Voorbeelden hiervan zijn de praktijkjury bij de eindwerken van profiel 1, en het praktijkonderzoek in profiel 2.

Curriculum en eindkwalificaties

De opleiding heeft in de zelfevaluatie in een matrix de relatie tussen de eindkwalificaties en de inhoud van het curriculum weergegeven. Bij ieder onderdeel is aangegeven welke eindkwalificaties worden behandeld en worden getoetst. Volgens de matrix worden de eindkwalificaties van de opleiding gedekt. Het programma bestaat uit drie profielen (voor een overzicht van het curriculum zie bijlage 2). De colleges die de studenten in de drie profielen volgen, dragen volgens de matrix alle bij aan het realiseren van de eindkwalificaties van de opleiding. De methodenvakken bekwamen de studenten in specifieke onderzoeksmethoden. De opgedane expertise wordt vervolgens toegepast in de overige onderdelen van het programma. In de onderzoekscolleges worden studenten begeleid in het zelfstandig verrichten van wetenschappelijk onderzoek. De profielvakken beantwoorden evenals de optionele stage aan de eindkwalificaties die gericht zijn op de maatschappelijke toepassing van academische vaardigheden en het voorbereiden op een beroepspraktijk.

Het curriculum omvat per profiel een combinatie van methodenvakken, onderzoekscolleges, een profielvak, een optionele stage en een eindwerkstuk. In de methodenvakken maken studenten zich specifieke kennis en vaardigheden eigen voor het verrichten van historisch onderzoek en het presenteren van de resultaten daarvan. Het gaat daarbij om het verrichten van onderzoek in archieven en digitale bronnen, het gebruik van kwantitatief materiaal en overheids- en bedrijfsdocumentatie, interviewtechniek en reflectie op *oral history*, museale vaardigheden en het

werken met visuele cultuur. Het panel vindt het mooi dat in de masteropleiding duidelijk verdiepende methodenvakken aan bod komen, hoewel een eerste aanraking hiermee ook aantrekkelijk zou zijn voor de bacheloropleiding.

In de onderzoekscolleges leren studenten om zelfstandig een volwaardig historisch onderzoek op te zetten en uit te voeren; van onderwerpskeuze tot uitgewerkt werkstuk, inclusief historiografische, theoretische en methodologische verantwoording en met inachtneming van de normen die in de geschiedbeoefening worden gehanteerd bij het beoordelen van wetenschappelijk werk. De onderzoekscolleges hebben hedendaagse maatschappelijk relevante thema's als onderwerp. Tenslotte kunnen studenten kiezen voor een stage of een extra onderzoekscollege. De meeste studenten (138 studenten, 92% in de periode 2013 tot nu) kiezen ervoor stage te lopen in een culturele of maatschappelijke instelling, een bedrijf of bij de overheid.

Naast de methoden- en onderzoekscolleges bieden de profielen (1) en (2) een eigen 'profielvak' (respectievelijk Atelier en Lerende Organisaties) met een grote inbreng vanuit het werkveld, en biedt profiel (3) een eerste kennismaking met de onderwijspraktijk. Studenten kunnen er ook voor kiezen om buiten de drie profielen om een persoonlijk afstudeerprofiel te creëren via een gerichte keuze voor een combinatie van methoden- en onderzoekscolleges.

Het eerste profiel Media, Cultuur en Erfgoed is gericht op media en de cultuur- en erfgoedsector. Het profilerende vak is het *Atelier Living Heritage*. Hierin leren studenten hoe zij historische kennis en methoden kunnen inzetten in openbare en particuliere instellingen, die werken met cultureel erfgoed. In samenwerking met een instelling naar keuze onderzoeken studenten hoe zij een onderwerp inzichtelijk kunnen maken voor een specifieke publieke doelgroep. Hiertoe verdiepen zij zich niet alleen vakinhoudelijk in het onderwerp, maar ook in methodes (bijvoorbeeld uit *audience studies* en *digital humanities*). Op basis hiervan maken zij een (digitaal) communicatieplan. De eindwerkstukken worden gepresenteerd voor een jury met mensen uit de praktijk. De studenten bereiden zich voor op het 'Atelier' door middel van twee methodencolleges (bijvoorbeeld de vakken *Oral history*, *Visuele Cultuur*, *Documentaire* en *Museum of Archieven en Internet*). Daarnaast kunnen studenten ervoor kiezen om een stage te lopen. Ook kunnen studenten besluiten om in plaats van een scriptie een alternatieve afstudeeropdracht te doen in samenwerking met of in opdracht van een culturele erfgoedinstelling. Het panel was zeer te spreken over het feit dat studenten binnen het profielvak een communicatieplan maken, dat wordt getoetst bij een focus groep. Ook is het panel zeer gecharmeerd van de mogelijkheid van een alternatieve afstudeeropdracht. Het vindt het jammer dat studenten hier niet veel gebruik van maken en zou docenten willen stimuleren dit voor studenten aantrekkelijker te maken.

Het profiel Bestuur, Beleid en Politiek verdiept kennis en inzicht in de geschiedenis van politiek, bestuur en/of bedrijfsleven. Het vak Lerende Organisaties staat centraal in het profiel. Dit is, volgens de zelfevaluatie, de enige masteropleiding Geschiedenis (in Nederland) die een dergelijk vak aanbiedt. Studenten doen op verzoek van een maatschappelijke organisatie een praktijkonderzoek naar een specifieke ontwikkeling of knelpunt in deze organisatie en maken daarvan een analyse. Dit gebeurt aan de hand van een systeemtheoretische benadering en een aan MIT-Sloan ontwikkelde methode die in Groningen toepasbaar is gemaakt voor gebruik in het onderwijs. Studenten bespreken met de opdrachtgever de precieze opdracht en de gewenste vorm van het onderzoek en presenteren voor de opdrachtgever de resultaten. Ze volgen daarnaast de methodevakken *Oral History* en 'Kwantitatieve Analyse' of 'Archieven en Internet'. Veel studenten volgen daarnaast een stage bij een (semi-)overheidsinstelling, soms in aansluiting op het praktijkonderzoek. Bovendien bestaat de mogelijkheid om het praktijkonderzoek als eindwerkstuk in te zetten. Het panel was onder de indruk van het feit dat studenten in het profielvak zo systematisch leren om een organisatie door te lichten.

Het educatieve profiel bereidt voor op het behalen van de eerstegraads lesbevoegdheid Geschiedenis en op posities in het brede maatschappelijke veld van educatie. Het vormt in feite het eerste jaar van de tweejarige educatieve master, de eerstegraadsopleiding die wordt aangeboden door de universitaire Lerarenopleiding. Studenten verrichten onder supervisie van de Lerarenopleiding

gedurende het eerste jaar een onderwijsstage (10EC) en volgen het vak Basis cursus Master Lerarenopleiding. In het tweede jaar volgen ze, naast het programma van de Lerarenopleiding, een onderzoekscollege binnen de masteropleiding Geschiedenis.

Het panel vindt dat de opleiding een consistent en duidelijk programma aanbiedt, met ruimte voor verdieping, profilering én voldoende keuzevrijheid. Het curriculum heeft een heldere, logische opbouw met een goede balans en mix van academische verdieping en oriëntatie op de beroepspraktijk.

Stage en eindwerkstuk

Studenten kunnen in het tweede semester van de opleiding kiezen voor een stage of een extra onderzoekscollege (10 EC). De meeste studenten kiezen ervoor stage te lopen. Tijdens hun stage doen studenten praktijkervaring op, mede door het verrichten van een praktisch onderzoek op verzoek van de stage-instelling. De stage wordt altijd begeleid vanuit de stage-instelling en door een docent van de opleiding. Dat de vaardigheden die studenten worden bijgebracht ook toepasbaar zijn in internationale contexten, blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat in de periode van 2013 tot nu 36% van de studenten een stage heeft gelopen in het buitenland of in een internationale instelling. Het feit dat de afgelopen jaren ruim 90% van de studenten stage heeft gelopen, geeft volgens het panel weer dat de opleiding zijn ambitie (Standaard 1) om een verbinding te slaan met samenleving en arbeidsmarkt ruimschoots waarmaakt.

Het afstudeerwerkstuk/eindwerkstuk is in de ogen van de opleiding een proeve van bekwaamheid voor het zelfstandig verrichten van wetenschappelijk onderzoek. Hiermee worden alle eindkwalificaties die betrekking hebben op het voorbereiden, verrichten en verslagleggen van onderzoek getoetst. Dit eindwerkstuk kan een klassieke scriptie zijn of een wetenschappelijke tekst die voldoet aan de normen die bijvoorbeeld worden gesteld door historische tijdschriften. Het eindwerkstuk kan echter ook een andere vorm krijgen, bijvoorbeeld een documentaire, een tentoonstellingscatalogus, een filmscenario, een beleidsrapport, of zelfs een kookboek (voorzien van een wetenschappelijke verantwoording).

Het panel vindt dat zowel de begeleiding van de stages als de masterscripties erg goed en grondig gebeurt (hier wordt nog op teruggekomen). Het vindt het een duidelijke meerwaarde van deze opleiding dat zoveel studenten niet alleen voor een stage kiezen, maar ook een interessante stageplek vinden. Ook is het panel zeer te spreken over de mogelijkheid van een alternatief eindwerkstuk (zoals een kookboek), dat creativiteit en originaliteit stimuleert en interessant is met het oog op de concurrentie op de arbeidsmarkt. Het hoopt dat in de toekomst meer studenten van deze mogelijkheid gebruik maken.

Internationalisering

Formeel is de opleiding Engels- en Nederlandstalig. In de praktijk is de opleiding, conform het facultaire beleid, flexibel in haar taalkeuze: colleges worden in het Nederlands gegeven, tenzij de docent of één of meer van de deelnemende studenten niet-Nederlandstalig is/zijn. Studenten mogen hun werkstukken in het Nederlands of Engels schrijven. De keuze voor Nederlands of Engels heeft geen inhoudelijke consequenties, het programma blijft in beide gevallen gelijk. De flexibiliteit zorgt ervoor dat de opleiding Engelstalige studenten kan bedienen, maar dat zij ook een goeddeels Nederlandstalige opleiding kan bieden aan de meeste studenten. Dit sluit aan op de praktijk dat het grootste deel van de afgestudeerden emplooi vindt in een Nederlandstalige werkomgeving.

Het panel vernam uit de documentatie en uit de gesprekken tijdens de visitatie dat deze flexibele insteek in de praktijk ongewenste uitwerkingen heeft gehad. Wanneer bijvoorbeeld -op het laatste moment- duidelijk werd dat er in een vak toch één internationale student zat, dan diende de docent het vak in het Engels te geven. Los daarvan gaven sommige docenten aan dat de in hun vakken bestudeerde literatuur en bronnen zich heel lastig één op één lieten vervangen door Engelstalige varianten. Het panel vindt dat deze flexibiliteit teveel vraagt van docenten en vindt het dan ook niet vreemd dat studenten aangaven niet altijd tevreden te zijn met de kwaliteit van het Engels van

docenten. Sommige studenten geven overigens aan ook zelf moeite met het Engels te hebben. Hiermee hangt samen dat volgens de studenten de opdrachten voor Engelstalige studenten niet altijd even duidelijk zijn geformuleerd. Het panel ziet evenals de opleiding de meerwaarde van een *international classroom*, maar denkt dat de professionalisering van docenten op dit terrein nog beter vanuit de Faculteit kan worden begeleid en ondersteund.

Los hiervan vindt het panel, zoals reeds aangegeven, de visie van de masteropleiding op internationalisering niet voldoende uitgekristalliseerd. Gezien de naderende instroom van studenten uit de enige jaren geleden opgerichte internationale track van de bacheloropleiding zou hier dringend over moeten worden nagedacht. De opleiding bleek zich hier tijdens de visitatie overigens terdege van bewust te zijn.

Staf en studiebegeleiding

Het onderwijs wordt verzorgd door stafleden van de zes leerstoelgroepen, die gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de bachelor- en masteropleidingen Geschiedenis. Docenten betrokken bij de masteropleiding zijn allen gepromoveerd, vaak lid van een Nederlandse onderzoeksschool en zij hebben een goede (internationale) onderzoeksperformance. Ook dienen docenten minimaal de Engelse taal te beheersen op C1 niveau. Daarnaast zijn zij didactisch onderlegd, in het bezit van een BKO en in een enkel geval van een SKO. De docenten zijn actieve onderzoekers en veel van hen treden als historicus ook regelmatig op in het publieke domein. Een groot deel van de staf is hiernaast ook werkzaam in bijvoorbeeld de bacheloropleiding, in de research masters of het University College van de RUG. Ook is er een aanzienlijke inbreng in gastcolleges of als stagebegeleider van experts uit het veld (musea, erfgoedsector, bestuur, archieven, media).

Minimaal een keer per jaar vindt, in de vorm van een 'onderwijsmiddag' voor het hele programmateam, opleidingsbrede intervisie plaats. Deze bijeenkomsten worden gewijd aan een specifiek thema. Ook is er minimaal twee keer per jaar een stafoverleg. Uit het studentenhoofdstuk en de gesprekken van het panel met de studenten blijkt dat de studenten bijzonder tevreden zijn over de deskundigheid, betrokkenheid en bereikbaarheid van de staf. Ook het panel ziet een kundige en (ten dele) internationale staf met brede expertise en denkt dat vanwege de kleinschaligheid (maximaal 15 studenten per werkgroep) studenten zich kunnen verheugen in een bijzonder intensieve begeleiding. Het is eveneens duidelijk dat vrijwel alle scriptiebegeleiders zich met veel zorg en aandacht toelagen op hun didactische taak; ook zwakkere of matige studenten worden daarbij optimaal begeleid. Het panel denkt wel dat in deze intensieve begeleiding, zeker bij de masterscriptie, de werkdruk in de hand kan werken.

Naast de docenten zijn er studieadviseurs bij wie de studenten terecht kunnen. Uit de gesprekken met docenten en studenten bleek de grote waardering voor de begeleiding door de studieadviseurs. Wel merkten studenten op dat er wat betreft de interne als externe informatievoorziening nog een verbeteringslag mogelijk is om meer duidelijkheid te verschaffen over de structuur van de verschillende tracks, de voertaal, de planning van stage en dergelijke. Het panel vond het goed te horen dat er iemand wordt aangesteld, die zich gaat bezig houden met de website. Het panel vernam ook dat de studieadviseurs voldoende uren hebben om hun werk naar behoren uit te voeren. Voor de docenten, die gebukt gingen onder zware werkdruk, zijn onlangs door de Faculteit extra middelen beschikbaar gesteld, zodat zij extra uren krijgen voor het uitvoeren van hun onderwijstaken. Ook wordt er extra staf aangetrokken.

Het panel waardeert deze maatregelen van de Faculteit, maar denkt dat er wellicht nog extra maatregelen genomen kunnen worden. Zo denkt het panel dat er naast extra uren voor docenten, ook extra uren toegekend moeten worden voor de coördinatie van de masteropleiding. Daarnaast stelt het panel vast dat het streven van het management om docenten minimaal één blok per academisch jaar vrij te roosteren maar in 60% van de gevallen wordt behaald. Het panel vindt dat Faculteit en CB een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben om ervoor te zorgen dat dit percentage wordt opgekrikt. Ook zou er meer gestuurd kunnen worden op het daadwerkelijk invullen van de sabbaticalregeling door docenten.

Studeerbaarheid

Het panel heeft in diverse gespreksrondes uitvoerig stilgestaan bij de studeerbaarheid van het curriculum. Enerzijds zag het panel een goed opgebouwd, gestructureerd curriculum en goede vakrendementen, anderzijds een verontrustend laag afstudeerrendement.

Om beter zicht te krijgen op de redenen hiervoor heeft het panel tijdens de visitatie nog een extra gesprek ingelast met de studieadviseurs van de opleiding. Het probleem is bij iedereen bekend, hoewel het panel vindt dat de meeste betrokkenen de oorzaken te sterk en te eenzijdig bij de studenten leggen (verkeerde verwachtingen, tweede studie, extra curriculaire activiteiten, baan naast studie, studie naast baan etc.). Hoewel dit op zich duidelijke redenen zijn, vindt het panel dat er wel degelijk ook hindernissen in het programma zelf worden opgeworpen. Een belangrijk punt van aandacht zijn de eindwerken: studenten doen hier doorgaans veel langer over dan de tijd die hiervoor staat en dit wordt, volgens het panel, door docenten in de hand gewerkt. Oftewel er lijkt een cultuur te zijn, waarbinnen het normaal is dat zowel studenten als docenten veel meer tijd en energie stoppen in het eindwerkstuk. De opleiding zou kunnen overwegen om zowel voor docenten als voor studenten concrete richtlijnen te maken over de hoe zij moeten omgaan met de tijdsbesteding en wellicht ook de verwachtingen ten aanzien van de tijdsinvestering voor studenten meer expliciet te maken. De vraag van het panel hierbij was ook hoe zwaar het criterium van de tijdsplanning mee weegt in de beoordeling en hoe dit wordt geborgd, zeker aangezien dit op de beoordelingsformulieren verschillend werd geïnterpreteerd.

Het panel heeft geconstateerd dat naast de eindwerken één van de belangrijkste oorzaken van studievertraging gelegen is in het feit dat de meeste studenten een stage kiezen in plaats van een onderzoekscollege en dat vervolgens combineren met een scriptie. Ook studenten gaven dit aan in het gesprek met het panel. Het panel zou de opleiding willen adviseren om, gezien haar praktijkgerichte profiel, na te denken over andere vormen om het tweede semester in te richten: bijvoorbeeld dat studenten de mogelijkheid krijgen om de stage en het stageverslag thematisch te verbinden met het eindwerkstuk. Het panel begreep dat de opleiding zelf ook volop aan het nadenken is over de invulling van de stage in het programma. Het is volgens het panel hoe dan ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid van staf en studenten om ervoor te zorgen dat studenten binnen een redelijke termijn de eindkwalificaties kunnen halen.

Overigens heeft het panel met genoegen geconstateerd dat er wat betreft de roostering met deeltijdstudenten speciaal rekening wordt gehouden en dit voor deze groep de studeerbaarheid bevordert.

Consequenties van de organisatiestructuur voor de onderwijsleeromgeving

Binnen de Faculteit der Letteren van de RUG wordt de masteropleiding Geschiedenis Vandaag vormgegeven door docenten van zes leerstoelgroepen, onder leiding van een programmacoördinator. Het bestuur en de financiële zeggenschap over de opleidingen ligt sinds januari 2018 in handen van clusterbesturen (clusters van min of meer verwante opleidingen), de inhoudelijke zeggenschap ligt primair bij het docententeam en de programmacoördinator van een opleiding. Het Faculteitsbestuur is formeel eindverantwoordelijk voor het programma. Het Clusterbestuur draagt de dagelijkse verantwoordelijkheid.

Het panel is van mening dat de onderwijsleeromgeving de studenten zeker in staat stelt de eindkwalificaties te halen. Wel is er, zoals hierboven benoemd, een aantal hindernissen die ervoor zorgen dat studenten aanzienlijk langer over hun studie doen. Daarnaast wil het panel nog twee zaken benoemen, die indirect van invloed zijn op de interne kwaliteitscultuur en daarmee op de onderwijsleeromgeving: de nieuwe facultaire structuur en de rol van de medezeggenschap.

In de nieuwe facultaire structuur ligt de coördinatie van de opleiding bij de programmacoördinator en de verantwoordelijkheid bij het clusterbestuur. Het panel kreeg uit de bestudeerde stukken en uit de gesprekken met management en staf de indruk dat, hoewel er veel overleg is tussen coördinator

en clusterbestuur, de coördinator veel te weinig uren, middelen en bevoegdheden heeft en het clusterbestuur te weinig draagvlak. Bovendien heeft het panel de indruk gekregen dat de coördinator en het clusterbestuur alsook de verantwoordelijke leerstoelhouders, niet altijd voldoende gebruik maken van de ervaringen, expertise en visie van de overige stafleden. Het panel heeft geconstateerd dat de inhoudelijke zeggenschap, die met de nieuwe facultaire inrichting bij docenten en coördinator belegd zou moeten zijn, tot op heden nog niet voldoende tot zijn recht komt.

Daarnaast is het panel bezorgd over de naar het lijkt beperkte zeggenschap en gezag van de OC. De OC doet haar werk grondig en zorgvuldig: zo heeft ze twee jaar op rij geconstateerd dat de masterscripties meer tijd kosten dan ervoor staan. Het is het panel niet duidelijk hoe het management reageert op deze constatering. Ook heeft de OC, in haar rapportage, grote zorgen geuit over de inrichting in clusters en de rol van de OC daarin: zo ontbreekt in het organogram van de Faculteit de OC. Het panel verwacht, gezien het feit dat er uitvoerig is stilgestaan bij deze observaties tijdens de gesprekken, dat de opleiding dit ter harte zal nemen en erop zal aansturen dat er ook structureel overleg plaatsvindt tussen de OC, CB en coördinator. Een idee dat tijdens de visitatie werd geopperd en dat het panel omarmt is het vrij roosteren van 2 uur per week voor overleg.

Overwegingen

De masteropleiding Geschiedenis Vandaag vertaalt de beoogde leerresultaten adequaat in concrete leeruitkomsten, waarbij naast een focus op onderzoeksgelateerd onderwijs een sterke verbinding met de samenleving en de arbeidsmarkt centraal staat. Dit sluit aan bij het profiel (Standaard 1) van de opleiding. De opleiding heeft een consistent en duidelijk programma, met ruimte voor verdieping, profilering én voldoende keuzevrijheid. Het curriculum met drie duidelijke profielen heeft een heldere, logische opbouw met een goede balans en mix van academische verdieping en oriëntatie op de beroepspraktijk. Het curriculum omvat per profiel een combinatie van methodenvakken, onderzoekscolleges, een profielvak, een optionele stage en een eindwerkstuk. Activerende onderwijs- en toetsvormen, zoals debatten, presentaties, in-class groepsopdrachten en peer reviews dragen bij aan het bereiken van de eindkwalificaties. Bijzonder gecharmeerd is het panel door de mogelijkheid die de opleiding biedt om het eindwerkstuk ook in een alternatieve vorm te schrijven.

De opleiding is Engels- en Nederlandstalig. Dat de vaardigheden die studenten worden bijgebracht ook toepasbaar zijn in internationale contexten, blijkt bijvoorbeeld uit het feit dat in de periode van 2013 tot nu 36% van de studenten stage heeft gelopen in het buitenland of in een internationale instelling. Het panel ziet evenals de opleiding de meerwaarde van internationalisering en een *international classroom*, maar denkt dat dit nog beter in de verf kan worden gezet en dat de professionalisering van docenten op dit terrein nog beter vanuit de Faculteit kan worden begeleid en ondersteund.

De betrokken docenten zijn allen gepromoveerd, vaak lid van een Nederlandse onderzoeksschool en hebben een goede (internationale) onderzoeksperformance. Daarnaast zijn zij didactisch onderlegd, in het bezit van een BKO en in een enkel geval van een SKO. Ook dienen docenten minimaal de Engelse taal te beheersen op C1 niveau. Uit het studentenhoofdstuk en de gesprekken van het panel met de studenten blijkt dat de studenten bijzonder tevreden zijn over de deskundigheid, betrokkenheid en bereikbaarheid van de staf. Ook het panel ziet een kundige en (ten dele) internationale staf met brede expertise en denkt dat mede vanwege de kleinschaligheid studenten intensief begeleiding genieten, met name in de werkgroepen en tijdens het scriptieproces. Wel moet er vanuit het management constante aandacht zijn voor de balans tussen zaken die de onderwijskwaliteit verhogen en de hiermee gepaard gaande werkdruk. Het panel waardeert dat de Faculteit extra middelen heeft uitgetrokken om de werkdruk te verlichten, maar denkt dat er nog extra maatregelen genomen kunnen worden. Zo zou er naast extra uren voor docenten, ook extra uren toegekend moeten worden voor de coördinatie van de masteropleiding.

Naast een zeer goed opgebouwd en gestructureerd curriculum staat een erg laag afstudeerrendement. Het is volgens het panel een gezamenlijke verantwoordelijkheid van staf en

studenten om ervoor te zorgen dat studenten binnen een redelijke termijn de eindkwalificaties kunnen halen. De vertraging wordt vooral veroorzaakt door het uitlopen van het eindwerk of de stage en de combinatie van stage en eindwerk in het tweede semester. De opleiding zou kunnen overwegen om zowel voor docenten als voor studenten concrete richtlijnen te maken over de hoe zij moeten omgaan met de tijdsbesteding van het eindwerk en wellicht ook de verwachtingen ten aanzien van de tijdsinvestering voor studenten meer expliciet maken. De opleiding zou ook, gezien haar praktijkgerichte profiel, kunnen denken over andere vormen om het tweede semester in te richten: bijvoorbeeld dat studenten de mogelijkheid krijgen om de stage en het stageverslag thematisch te verbinden met het eindwerkstuk. De opleiding is zich terdege bewust van deze problematiek en is zelf volop aan het nadenken over de inrichting van het tweede semester.

Tenslotte heeft het panel geconstateerd dat de inhoudelijke zeggenschap, die met de nieuwe facultaire inrichting bij docenten en coördinator belegd zou moeten zijn, tot op heden nog niet voldoende tot zijn recht komt. Naast de inhoudelijke zeggenschap kan de zeggenschap en het gezag van de opleidingscommissie nog versterkt worden. Het panel verwacht, gezien het feit dat er uitvoerig is stilgestaan bij deze observaties tijdens de visitatie, dat het opleidingsmanagement dit ter harte zal nemen.

Conclusie

Masteropleiding Geschiedenis: het panel beoordeelt Standaard 2 als 'voldoet'.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

Toetsing: visie en systeem

De toetsvisie van de opleiding sluit aan bij het toetsbeleid van de RUG en is in lijn met de visie op onderwijs en de te behalen eindkwalificaties. De toetsing moet activerend zijn en gericht op de ontwikkeling van studenten tot kritische denkers. De opleiding toetst formatief om het leerproces en –gedrag van studenten te sturen en summatief om te beoordelen of studenten zich de leerdoelen van het vak eigen hebben gemaakt. Dit betekent dat de vormen van toetsing passen binnen een activerende leeromgeving (bijvoorbeeld door gebruik te maken van zelfreflecties en peer-review), geworteld zijn in onderzoeksexpertise en gericht op het aan de orde stellen van maatschappelijke vraagstukken. De nadruk ligt op wat studenten moeten weten en kunnen (vakinhoudelijk specifieke en generieke competenties) ter voorbereiding op de arbeidsmarkt. Zij moeten kunnen functioneren als zelfstandige onderzoekers, dus in de toetsing staat het vermogen tot zelfstandig werken als historisch onderzoeker centraal.

Omdat de opleiding een jaar duurt wordt er ook in vrijwel alle colleges op eindniveau getoetst. De inhoudelijke opbouw van het programma kent een parallelle opbouw in toetsing: in het eerste semester ligt de nadruk met name op de toetsing van de eindkwalificaties behorend bij 'kennis en inzicht' en in semester 2 op de toetsing van de toepassing van 'kennis en inzicht'. Zo worden bijvoorbeeld de methoden en technieken die zijn opgedaan in de methodencolleges toegepast in onderzoekscolleges, profielvak en het eindwerkstuk.

De opleiding beschikt over een toetsmatrix waarin duidelijk beschreven staat welke eindkwalificaties in welke vakken getoetst worden. Naast de toetsmatrix is er een toetsplan, waarin per vak op duidelijke en transparante wijze uiteen wordt gezet welke vormen van toetsing er zijn, de weging van de toetsing en mogelijkheden tot herkansing. Uit zowel de studiegids als de studiehandleiding per vak wordt ook inzichtelijk welke leerdoelen er per vak zijn en hoe deze getoetst worden. Hierin staan, indien van toepassing, ook de ingangseisen per vak.

Het panel is van mening dat de opleiding een weloverwogen toetsbeleid heeft met een goede verdeling van formatieve en summatieve toetsen en een goede variatie in toetsvormen. Het is onder de indruk van de toetsmatrix.

Beoordeling eindwerken

De toetsing op eindniveau vindt plaats in de alle mastervakken maar met name in de scriptie. De scriptie wordt beoordeeld door twee bevoegde examinatoren van de opleiding (de eerste begeleider en een tweede, onafhankelijke beoordelaar). De tweede beoordelaar wordt door de EC aangewezen en behoort tot een andere leerstoelgroep dan de eerste begeleider. Het eindwerkstuk wordt door beide docenten beoordeeld aan de hand van een beoordelingsformulier met zes rubrieken. De tweede beoordelaar oordeelt niet over de rubriek 'proces' (tijdsplanning en mate van zelfstandigheid en persoonlijke inbreng). Onafhankelijk van elkaar en via het becijferen van de rubrieken komen beide beoordelaars tot een voorlopig, gewogen eindcijfer. Daarna stellen zij in overleg een definitief eindcijfer vast. Zowel de voorlopige eindcijfers als het definitieve eindcijfer worden op het formulier gemotiveerd. Studenten moeten op alle rubrieken een voldoende (6,0 of hoger) scoren.

Indien de twee beoordelaars niet tot overeenstemming over het eindcijfer kunnen komen of als zij een eindcijfer in het bereik van 6,0 tot en met 6,4 vaststellen, dan wordt de examencommissie (EC) ingeschakeld. In het eerste geval wijst de EC een derde beoordelaar aan. In het tweede geval bepalen twee leden van de EC of de scriptie voldoende of onvoldoende is (de zogenaamde 'zessenregeling'). De opleiding kent ook een systeem van onderlinge afstemming door docenten, in de vorm van intervisiebijeenkomsten voor aanvang en aan het eind van een cursus waarbij de betrokken docenten onderling afspraken maken over het opstellen van toetsen en beoordelingscriteria en tevens over het te hanteren niveau. Zo wordt meer uniformiteit in de normering bereikt door gezamenlijk enkele eindwerkstukken te bespreken en te beoordelen.

Het panel is zeer te spreken over de zorgvuldige wijze waarop de eindwerken beoordeeld worden en de kwaliteit van het eindniveau ('zessenregeling') mede door de inzet van de EC wordt bewaakt. Vrijwel alle begeleiders en vrijwel alle tweede lezers tonen grote inzet om hun oordeel echt grondig en met nuances te onderbouwen. Het stelt vast dat de beoordeling systematischer gebeurt dan in de bacheloropleiding en dat er in de formulieren ook beter gewaakt wordt over de ondergrens dan in de bacheloropleiding.

Een ander belangrijk punt dat het panel constateerde is dat de beoordelingscijfers bij Geschiedenis afwijken van die van de opleidingen *International Relations* en dat dit ongunstig uitpakt voor de studenten van de opleidingen Geschiedenis. Er ontbreekt een schijf 'Zeer goed' waardoor relatief veel studenten een Goed krijgen, aangezien de schijf Excellent weer erg hoog is. Het panel zou zelf een groot deel van de bestudeerde eindwerken hoger becijferen dan de opleiding dit gedaan heeft, en denkt dat dit met deze indeling te maken heeft. Het panel zou de opleiding aanraden eens te kijken naar de formulieren van *International Relations*, waarin bijvoorbeeld ook, in tegenstelling tot bij de opleidingen Geschiedenis, plagiaatscontrole moet worden afgevinkt. Het panel trof hetzelfde beoordelingsformulier aan bij de bachelor- als bij het mastereindwerk. Het zou de opleiding adviseren hier mede op basis van de eindtermen een onderscheid in aan te brengen.

Tenslotte wil het panel er nog op wijzen dat het vreemd is dat het beoordelingsformulier van het alternatieve eindwerk vrijwel hetzelfde is als dat van het niet alternatieve eindwerk en de verschillen niet altijd logisch zijn bijvoorbeeld: het cijfer van het eindresultaat dat op 0,5 wordt afgerond. Het panel zou willen adviseren voor deze bijzondere vorm inderdaad een ander beoordelingsformulier te hanteren, maar de afronding van het eindresultaat gelijk te trekken.

Examencommissie (EC)

Naar aanleiding van de vorige visitatie zijn er door de opleiding behoorlijk wat maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat de EC haar functie beter, meer onafhankelijk en autonoom kan uitvoeren. De EC handelt in haar optreden volgens de cyclus zoals vastgesteld in het kwaliteitszorgsprotocol van de RUG. Dit betekent dat de kwaliteit van de toetsing van alle cursussen (aan de hand van de door de docenten aangeleverde toetsdossiers) eenmaal in de drie jaar geborgd wordt. Het panel is zeer onder de indruk van de professionaliteit en het functioneren van de huidige EC. Zij oefent de haar toebedeelde wettelijke taken zeer grondig en zorgvuldig uit en levert hiermee een belangrijke bijdrage aan de borging van de (toets)kwaliteit van de opleiding. Naast de wettelijke taken is deze EC ook erg proactief en voorziet ze het clusterbestuur regelmatig van adviezen. Het panel vindt dit, zeker gezien de eerdergenoemde werkdruk, erg bewonderenswaardig.

Hoewel er sprake lijkt van een continue kwaliteitsbewaking, met initiatieven vanuit de Faculteit die inzet op harmonisatie en de bijdrage van een facultaire toetsdeskundige als adviezen van onderop vanuit het eerstejaarsoverleg en de docenten, heeft het panel geconstateerd dat sommige adequate aanbevelingen van de EC met betrekking tot de borging van de onderwijskwaliteit, evenals de eerdergenoemde adviezen van de OC, door het clusterbestuur niet zijn opgevolgd. Het panel is van mening dat het clusterbestuur niet alleen met de EC in dialoog moet treden over deze adviezen en maar deze met gegronde redenen, liefst in geschifte, moet overnemen of afwijzen. Een goed functionerende PDCA oftewel kwaliteitscyclus, die gedragen wordt door docenten, studenten, OC en EC is volgens het panel onderdeel van en noodzakelijk voor een gezonde onderwijsleeromgeving.

Overwegingen

De opleiding heeft in navolging van het toetsbeleid van de RUG een weloverwogen toetsbeleid met een goede verdeling van formatieve en summatieve toetsen en een goede variatie in toetsvormen. Het panel is onder de indruk van de toetsmatrix, waarin duidelijk beschreven staat welke eindkwalificaties in welke vakken getoetst worden. Dit is via de studiegids en studiehandleidingen ook inzichtelijk voor studenten. Hierin staat ook per vak op duidelijke en transparante wijze welke vormen van toetsing er zijn, de weging van de toetsing en mogelijkheden tot herkansing.

Het panel is zeer te spreken over de zorgvuldige en weloverwogen wijze waarop de eindwerken beoordeeld worden, de meeste docenten hun argumenten op de formulieren expliciteren en de kwaliteit van het eindniveau ('zessenregeling'), mede door de inzet van de examencommissie, wordt bewaakt. Het panel constateerde wel dat de beoordelingsschijven bij Geschiedenis afwijken van die van de opleidingen International Relations en dat dit ongunstig uitpakt voor studenten Geschiedenis.

Het panel is zeer onder de indruk van de professionaliteit en het functioneren van de huidige EC. Zij oefent de haar toebedeelde wettelijke taken zeer grondig en zorgvuldig uit en levert hiermee een belangrijke bijdrage aan de borging van de (toets)kwaliteit van de opleiding (o.a. door de controle van de toetsdossiers). Het verdient dan ook aanbeveling dat de adviezen van de EC door het clusterbestuur ter harte worden genomen en beargumenteerd worden overgenomen of afgewezen. Wederom wil het panel ook wat betreft de werkzaamheden van de EC waarschuwen voor de precare balans tussen kwaliteitsbewaking en werkdruk.

Conclusie

Masteropleiding Geschiedenis: het panel beoordeelt Standaard 3 als 'voldoet'.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Bevindingen

Het panel heeft 15 eindwerken – met een grote variëteit in thema's, periodes, begeleiders, beoordelingen alsmede een aantal eindwerken van deeltijdstudenten – bestudeerd. In het algemeen vond het panel het niveau van de eindwerken ruim voldoende tot zeer goed en worden de beoogde

eindtermen zeker gerealiseerd. Het is duidelijk dat het eindwerk een afstudeerscriptie op academisch masterniveau is, waar van de studenten meer en grondiger onderzoek en inzicht wordt verwacht dan bij de bachelorscriptie. Over het algemeen hebben de afstuderende studenten duidelijk vooruitgang geboekt op de compositie van hun werkstuk, het analyseren van een uitgebreider bronnencorpus en argumentatiekracht. Dat gaat soms –misschien door tijdsdruk- gepaard met een iets slordigere afwerking in voetnoten en op typografie.

Het valt het panel wel op dat op basis van deze steekproef sommige begeleiders/tweede lezers veel hogere eisen stellen aan de kwaliteit van de *status quaestionis* en de bijdrage aan het wetenschappelijk debat dan anderen. Het is zeer goed dat er intervisiebijeenkomsten zijn en het panel raadt de staf aan om in dialoog te blijven over hun beoordelingscriteria.

Het panel las met veel plezier een aantal alternatieve werkstukken en heeft zoals eerder benoemd veel bewondering voor deze vorm, hoewel de inrichting nu nog een drempel kan opwerpen voor studenten om deze vorm te kiezen. Aan de hand van deze eindwerken kreeg het panel ook de indruk dat het voor de beoordelaars lastiger is deze eindwerken te beoordelen. Vandaar ook het advies (zie Standaard 3) om hier een apart beoordelingsformulier voor te maken, aangezien hier soms andere vaardigheden zoals *teamwork* en de vertaalslag naar *Public History* aan bod komen – dit alles in overeenstemming met de algemene eindtermen van de opleiding.

Zoals reeds in Standaard 1 aangeduid heeft de opleiding sinds 2012 een Raad van Advies, waarin ook alumni zitting hebben, die een afspiegeling zijn van het brede werkveld waarin afgestudeerden terecht komen: beleidsfuncties, journalistiek etc. Het panel is hier zeer over te spreken. De alumni die het panel sprak hadden wat kleine aanbevelingen, waarvan een aantal al is opgepakt door de opleiding (zoals de betrokkenheid van alumni bij het programma vergroten en betere informatievoorziening). Over het algemeen voelden ze zich goed voorbereid op de arbeidsmarkt. Een recent alumnionderzoek concludeert eveneens dat de vaardigheden die alumni hebben verkregen tijdens de opleiding ook daadwerkelijk aansluiten bij de beroepen die ze uitoefenen.

Overwegingen

Het panel heeft 15 eindwerken bestudeerd. In het algemeen vond het panel het niveau van de eindwerken ruim voldoende tot zeer goed en worden de beoogde eindtermen zeker gerealiseerd. Het is duidelijk dat het eindwerk een afstudeerscriptie op academisch masterniveau is, waar van studenten meer en grondiger onderzoek en inzicht wordt verwacht dan bij de bachelorscriptie. Het panel las met veel plezier een aantal alternatieve werkstukken en heeft veel bewondering voor deze vorm.

Alumni voelen zich over het algemeen goed voorbereid op de arbeidsmarkt. Een recent alumnionderzoek concludeert dat eveneens. De opleiding heeft sinds 2012 een Raad van Advies, waarin ook alumni zitting hebben, die een afspiegeling is van het brede werkveld waarin afgestudeerden terecht komen: beleidsfuncties, journalistiek etc.

Conclusie

Masteropleiding Geschiedenis: het panel beoordeelt Standaard 4 als 'voldoet'.

ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het oordeel van het panel op de standaarden 1, 2, 3 en 4 voor de masteropleiding Geschiedenis is 'voldoet'. Volgens de beslisregels van de NVAO is het algemeen eindoordeel over de opleiding daarmee 'positief'.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *masteropleiding Geschiedenis* als 'positief'.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1: BEOOGDE LEERRESULTATEN

Kennis en inzicht

De afgestudeerde heeft aangetoond op master-niveau te beschikken over ...

1. specialistische kennis van en inzicht in één of meer tijdvakken, en/of thema('s), en/of regio('s) alsmede de hieraan verbonden historiografische aspecten, actuele ontwikkelingen en trends;
2. gevorderde kennis van en inzicht in de (interdisciplinaire) theorieën, methoden en technieken van de historische wetenschappen;
3. kennis van en inzicht in de complexiteit en diversiteit van het verleden, de geschiedschrijving daarover, de kritische reflectie op de geschiedschrijving (historiografische reflectie) en de context waarin geschiedschrijving tot stand komt;
4. kennis van en inzicht in het verrichten van historisch onderzoek en in onderzoeksstrategieën die daarbij succesvol kunnen worden ingezet;
5. kennis en inzicht in de verwerking van (percepties van) het verleden in de bredere historische cultuur, bijvoorbeeld in de vorm van historische film- en televisiedocumentaires, historische romans, musea, tentoonstellingen of in beleidsnota's op het gebied van erfgoed en historische infrastructuur;

Toepassen kennis en inzicht

De afgestudeerde heeft aangetoond op master-niveau te beschikken over...

6. het vermogen zelfstandig en op wetenschappelijk verantwoorde wijze een probleem en vraagstelling op te stellen, bijpassende theorieën en methoden te kiezen, en diverse en weerbarstige (tekstuele en/of [audio]visuele, materiële, en/of kwantitatieve) bronnen en literatuur te verzamelen en kritisch te analyseren;
7. het vermogen om de verworven kennis van de geschiedenis en de geschiedschrijving en haar theorieën, methoden en technieken toe te passen in de beoordeling van onderzoek binnen de discipline of de maatschappelijke praktijk;
8. het vermogen de opgedane kennis en academische vaardigheden toe te passen in onder meer:
 - a. de media-, cultuur- en erfgoedsector door middel van verspreidingsvormen zoals het maken van een documentaire of tentoonstelling, -catalogus, het schrijven van een lemma in een historisch naslagwerk of tekstboek of het maken van een beleidsnota; en/of
 - b. de beroepspraktijk van bestuur, beleid en politiek, door middel van onafhankelijk of toegepast onderzoek en het maken van op de praktijk toegesneden subsidieaanvragen, literatuuranalyses, onderzoeksrapporten en beleidsnota's;
9. vermogen vaardigheden toe te passen die verband houden met het vakgebied in situaties en contexten van professionele of vergelijkbare aard waarbij blijkt wordt gegeven van:
 - a. persoonlijke verantwoordelijkheid;
 - b. het kunnen nemen van goed gefundeerde beslissingen in complexe en onvoorspelbare situaties;
 - c. oplossend vermogen;
 - d. het zelfstandig kunnen functioneren als lid van een mogelijk meertalig en/of cultureel heterogeen team dat zich ten doel stelt op basis van een optimale integratie van beschikbare expertises te komen tot hoogwaardige resultaten;

10. het vermogen effectief gebruik te maken van tenminste een van de volgende historische vaardigheden:

- a. het zelfstandig vinden van archivalia in archiefinstellingen en via internet;
- b. het vinden en analyseren van uiteenlopende tekstuele bronnen
- c. het vinden en analyseren van bronnen van beeldcultuur en materiële cultuur;
- d. het vinden, analyseren en construeren van levensverhalen door middel van oral history, interviews en biografische analyse;
- e. het maken van een (scenario voor) een (radio)documentaire of een tentoonstelling(splan);
- f. het uitvoeren van kwantitatieve, organisatie- en beleidsanalyses;
- g. het vinden en analyseren van andere specifieke historische bronnen en andere voor historisch onderzoek bruikbare onderzoeksvaardigheden

Oordeelsvorming

De afgestudeerde heeft aangetoond op master-niveau te beschikken over...

11. het vermogen complexe wetenschappelijke historische kennis en uitkomsten van onderzoek te evalueren en hierover met historici en andere wetenschappers op kritische en effectieve wijze van gedachten te wisselen en daarbij te reflecteren op het eigen standpunt en dat van anderen;

12. het vermogen om op basis van incomplete gegevensbestanden en valide argumenten te komen tot overtuigende interpretaties van historische vraagstukken;

13. het vermogen op basis van een complexe en niettemin transparante vraagstelling een historisch onderzoek volgens voorgeschreven omvang op te zetten en uit te voeren, en met behulp van de uitkomsten tot een onderbouwd oordeel te komen waarbij rekening wordt gehouden met mogelijke wetenschappelijke, sociaal-maatschappelijke of ethische aspecten van het vraagstuk.

Communicatie

De afgestudeerde heeft aangetoond op master-niveau te beschikken over...

14. het vermogen op heldere, accurate en aansprekende wijze schriftelijk en met correct taalgebruik te communiceren over de resultaten van eigen onderzoek en dat van anderen, benevens over de kennis, de motieven en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen, zowel voor vakgenoten als voor een publiek van geïnteresseerden; zij kunnen dat doen conform de conventies van de historische wetenschappen in kritische en synthetiserende onderzoeksverslagen en een dito eindwerkstuk dat kan bestaan uit a) een scriptie; b) een leergeschiedenis²; c) een scenario voor een documentaire; of d) een tentoonstelling(splan);

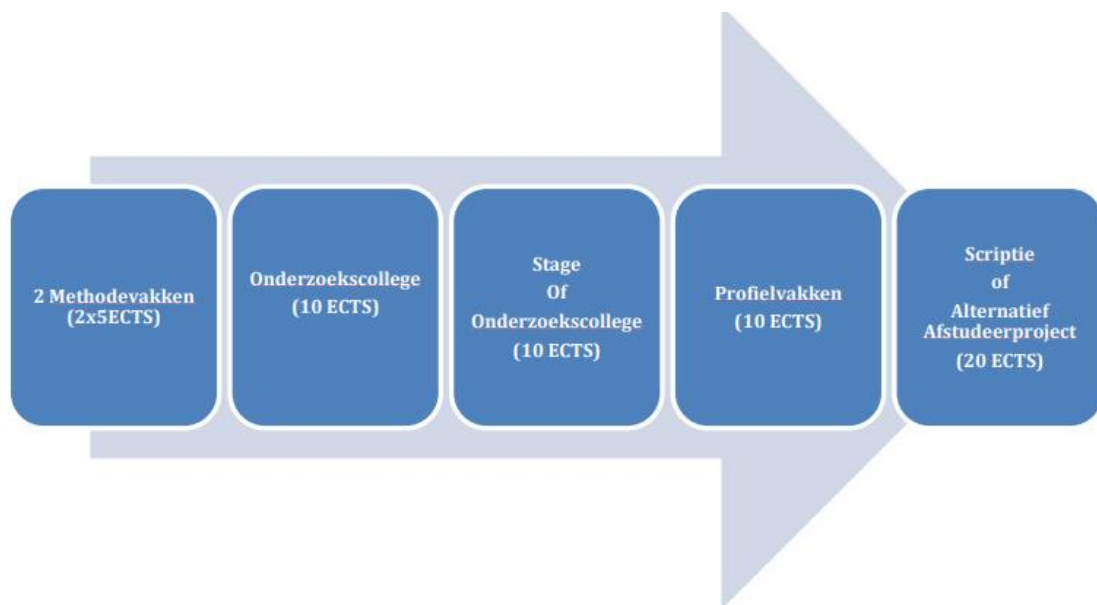
15. het vermogen om actief deel te nemen aan mondelinge discussies over de resultaten van eigen onderzoek en dat van anderen, met vakgenoten alsook het bredere publiek, en deze te kunnen verdedigen met respect voor andere opvattingen.

Leervaardigheid

De afgestudeerde heeft aangetoond op master-niveau te beschikken over...

16. het vermogen op systematische wijze een eigen leerbehoefte ten aanzien van actuele en nieuwe onderwerpen te identificeren en autonoom een leerproces in gang te zetten, waarbij gebruik wordt gemaakt van relevant onderzoek en de nieuwste en meest recente ontwikkelingen op het gebied van de historische wetenschappen.

BIJLAGE 2: OVERZICHT VAN HET PROGRAMMA

Methodevakken keuze uit:

- Archieven en Internet
- Beeldcultuur
- Documentaire, Museum en Tentoonstelling
- Kwantitatieve, Organisatie en Beleidsanalyse
- Oral History

Profielvakken:

- Atelier Living Heritage (profiel 1 Media, Cultuur, Erfgoed)
- Leergeschiedenis en Organisaties (profiel 2 Bestuur, Beleid, Politiek)
- Basic Education (profiel 3)

BIJLAGE 3: BEZOEKPROGRAMMA

Maandag 15 april 2019 – GESCHIEDENIS

Locatie Van Swinderenhuys aan de Oude Boteringestraat 19

- 10.45 – 12.30 uur Aankomst en voorbereiding**
- 12.30 – 13.00 uur Lunch**
- 13.00 – 13.45 uur Interview inhoudelijk verantwoordelijken**
- 13.45 – 14.30 uur Interview studenten bachelor (incl. OC-lid)**
- 14.30 – 14.45 uur Uitloop/pauze**
- 14.45 – 15.30 uur Interview docenten bachelor (incl. OC-lid)**
- 15.30 – 15.45 uur Pauze / intern overleg**
- 15.45 – 16.30 uur Interview studenten master (incl. OC-lid)**
- 16.30 – 17.15 uur Interview docenten master (incl. OC-lid)**
- 17.15 – 17.30 uur Pauze**
- 17.30 – 18.00 uur Interview alumni**

Dinsdag 16 april 2019 – INTERNATIONALE BETREKKINGEN

Locatie Van Swinderenhuys aan de Oude Boteringestraat 19

- 08.45 – 10.15 uur Aankomst en voorbereiding**
- 10.15 – 11.30 uur Interview inhoudelijk verantwoordelijken IR**
- 11.30 – 12.15 uur Interview studenten bachelor (incl. OC-lid)**
- 12.15 – 12.45 uur Lunch**
- 12.45 – 13.30 uur Interview docenten bachelor (incl. OC-lid)**
- 13.30 – 14.15 uur Interview studenten master (incl. OC-lid)**
- 14.15 – 14.30 uur Uitloop/pauze**
- 14.30 – 15.15 uur Interview docenten master (incl. OC-lid)**
- 15.15 – 16.00 uur Interview examencommissie Geschiedenis**
- 16.00 – 16.15 uur Uitloop/pauze**
- 16.15 – 17.00 uur Interview examencommissie IR**
- 17.00 – 17.30 uur Interview alumni IR**

Woensdag 17 april 2019 – GESCHIEDENIS & INTERNATIONALE BETREKKINGEN

Locatie Van Swinderenhuys aan de Oude Boteringestraat 19

- 08.45 – 09.45 uur Aankomst en voorbereiding/overleg**
- 09.45 – 10.30 uur Slotinterview formeel verantwoordelijken Geschiedenis**
- 10.30 – 11.15 uur Slotinterview formeel verantwoordelijken IR**
- 11.15 – 12.30 uur Opstellen oordelen**
- 12.30 – 13.00 uur Lunch**
- 13.00 – 13.30 uur Opstellen oordelen**
- 13.30 – 14.00 uur Mondelinge terugkoppeling Geschiedenis/IR**
- 14.15 – 14.30 uur Uitloop/pauze**
- 14.30 – 15.30 uur Ontwikkelgesprek Geschiedenis**
- 15.30 – 16.30 uur Ontwikkelgesprek IR**
- 16.30 uur Afronding**

BIJLAGE 4: BESTUDEERDE EINDWERKEN EN DOCUMENTEN

Het panel heeft voorafgaand aan het bezoek 15 eindwerken bestudeerd van de masteropleiding Geschiedenis. De gegevens van de eindwerken zijn bekend bij QANU en zijn op aanvraag beschikbaar.

Het panel heeft tijdens het bezoek onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels in *hard copy* en deels via de elektronische leeromgeving):

Master Geschiedenis

- Historisch Methodencollege: Archieven en internetbronnen (LGX124M05)
- Leergeschiedenis en organisaties (LGX133M10)
- Onderzoekscollege: Magie en tovenarij in de Middeleeuwen (LGX077M10)

Van al deze vakken is beschikbaar gesteld op papier en via de digitale leeromgeving Nestor:

- Studiehandleiding
- Literatuur
- Werkstukken + beoordelingen
- Vak evaluatie
- Relevant collegemateriaal
- Tentamenvragen en antwoordmodellen
- Selectie van gemaakte (her)tentamens

Inzage overig materiaal Geschiedenis

- Verslagen Opleidingscommissie (OC) vanaf 2017-2018 tot heden
- Jaarverslagen OC Geschiedenis 2016-2017 en 2017-2018
- Vastgestelde notulen Examencommissie Geschiedenis, Mediastudies en GLTC (GMG) 2017-2018 en 2018-2019 (tot 1 januari 2019) en notulen Expertiseteam GMG (vanaf 1 januari 2019).
- Jaarverslagen Examencommissie GMG 2016-2017 en 2017-2018
- Regels en Richtlijnen Examencommissie 2016-2017 en 2017-2018
- Taakverdeling Bachelor en Master Geschiedenis: planning 2019-2020 met uitgezette formatie 2017-2018 en 2018-2019 ter vergelijking
- Notities: 'Doorlopende leerlijn vaardighedenonderwijs' en 'Basisbegrippen van historisch onderzoek' d.d. januari 2015